

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 13 września 2019 r.

ZP-NKWR.431.2.49.2019.TB

Pani
Magdalena Stefańska
Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Wałbrzychu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.), dalej zwanej „ustawą”, w dniach 1 – 2 lipca, 2019 roku zespół kontrolny z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie:

- Tomasz Borecki - inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu kontrolnego),
- Magda Saska – inspektor wojewódzki (członek zespołu),

przeprowadził kontrolę problemową w trybie uproszczonym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu z siedzibą przy ul. Kilińskiego 1, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „MOPS” lub „Ośrodkiem”.

Celem kontroli było zweryfikowanie informacji pozyskanych w trakcie przeprowadzonych w dniach 8 - 10 maja 2019 r. przez pracowników Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego kontroli w dwóch placówkach opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez Miasto Wałbrzych (Dom Trójka i Dom Czwórka). W ich wyniku stwierdzono nieprawidłowość związaną z umieszczeniem w instytucjonalnej pieczy zastępczej (z wyłączeniem placówek typu rodzinnego) wychowanków poniżej 10. roku życia.

Tematyka kontroli dotyczyła oceny zasadności umieszczania dzieci poniżej 10. roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a jej zakres obejmował:

- kierowanie dzieci poniżej 10. roku życia do instytucjonalnej pieczy zastępczej,

- podejmowanie działań na rzecz pozyskania osób do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym prowadzenia naboru na kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- udzielenie rodzinom, których dzieci poniżej 10. roku życia przebywają w instytucjonalnej pieczy zastępczej i przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcia asystenta rodziny.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Zarządzenie Wojewody Dolnośląskiego nr 232 z dnia 26 czerwca 2019 r.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1 stycznia 2018 r. do 1 lipca 2019 r. funkcję Dyrektora sprawowały:

- do 27 września 2018 r. Pani Grażyna Urbańska,
- od 1 października 2018 r. do dnia kontroli Pani Magdalena Stefańska.

W/w osoby są odpowiedzialne za realizację zadań w ocenianych obszarach.

Podczas czynności kontrolnych informacji udzielała oraz dokumenty udostępniała Pani Jolanta Garbocz, zatrudniona na stanowisku zastępcy dyrektora, której zgodnie z Zarządzeniem nr 12/2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu z dnia 3 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, podlegał Dział Pieczy Zastępczej oraz Dział Wspierania Rodziny, realizujące zadania odnoszące się do zakresu kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 107-109)

Stan faktyczny ustalono w oparciu o udostępnioną w toku wykonywania czynności kontrolnych dokumentację merytoryczną odnoszącą się do realizowanych zadań oraz oświadczeń złożonych przez Zastępcę Dyrektora Ośrodka Panią Jolantę Garbocz.

Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod nr 28.

Ilekróć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W zakresie kierowania dzieci poniżej 10. roku życia do instytucjonalnej pieczy zastępczej wydaje się ocenę negatywną, natomiast w pozostałych zakresach podlegających kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, których przyczyną było wybiórcze stosowanie przepisów i nieprzestrzeganie procedur postępowania. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Stwierdzone nieprawidłowości nie spowodowały skutków

dla kontrolowanej działalności w aspekcie finansowym, natomiast mogły spowodować, że potrzeby opiekuńczo – wychowawcze dzieci poniżej 10. roku życia nie zostały zabezpieczone na odpowiednim poziomie.

Opis ustalonego stanu faktycznego:

I. Kierowanie dzieci poniżej 10. roku życia do instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia „*dziecko do placówki opiekuńczo – wychowawczej kieruje powiat właściwy do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka*”, natomiast art. 182 ust. 1 ustawy stanowi, że „*zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej*”. W przypadku Miasta Wałbrzych zadania te wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, wyznaczony do ich realizacji na mocy uchwały Nr XL/342/2012 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 listopada 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 110-112)

Analiza przedstawionej przez Zastępcę Dyrektora Ośrodka listy dzieci oraz analiza formularza sprawozdania opublikowanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej o symbolu DSR-UPOW-2019 (sporządzonego na dzień 27 maja 2019 r.), wykazała że w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących w Wałbrzychu, z pominięciem placówek typu rodzinnego, na dzień kontroli przebywało łącznie 36 podopiecznych poniżej 10. roku życia. Nadmienić należy, że sytuacja taka nie powinna mieć miejsca, bowiem w myśl art. 95 ust. 1 ustawy w placówce opiekuńczo wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno - terapeutycznego umieszczane są dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu do życia w rodzinie. Ustawa dopuszcza umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej, tylko w określonych przypadkach wskazanych w art. 95 ust. 2 ustawy, tj.:

- w danej placówce umieszczona jest matka lub ojciec dziecka,
- w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia, dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że na 36 dzieci poniżej 10. roku życia umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, 22 wychowanków nie spełniało w/w przesłanek, uzasadniających ich przebywanie we wskazanej formie pieczy zastępczej, co stanowi nieprawidłowość. Pozostałych 13 wychowanków umieszczono wraz ze starszym rodzeństwem i jedno dziecko wraz z małoletnią matką. Zastępca Dyrektora MOPS jako główny powód umieszczenia w/w

22 dzieci niezgodnie z przepisami prawa - w instytucjonalnej pieczy zastępczej - wskazał konieczność realizacji postanowień sądu odnośnie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, często z zaleceniem natychmiastowego zabezpieczenia dziecka oraz brak miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Wałbrzycha i w innych powiatach.

(dowód: akta kontroli str. 11-14)

Podczas kontroli przeanalizowano dokumentację 20 podopiecznych, w tym także ich postanowienia sądowe pod względem zapisów dotyczących form pieczy zastępczej w której należy umieścić dziecko. Ustalono, że w 6 przypadkach postanowienie sądu jednoznacznie wskazywało, że dziecko należy umieścić w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a w pozostałych 14 postanowieniach widniał zapis dający możliwość skierowania podopiecznego do instytucjonalnej lub rodzinnej formy pieczy zastępczej. W sytuacjach, gdy postanowienie sądu jednoznacznie nakazuje umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej, wówczas dopuszczalna jest jedynie placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego, z wyłączeniem rzetelnie udokumentowanych sytuacji o których mowa w w/w art. 95 ust. 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 75)

W związku z zaistniałą sytuacją, kontroli podlegały również działania podejmowane przez Ośrodek w celu przekierowania dzieci poniżej 10. roku życia umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej do pieczy rodzinnej. Zgodnie z art. 103 ust. 9 ustawy *Dziecko poniżej 10. roku życia, przyjęte do placówki, o której mowa w ust. 1, zostaje niezwłocznie przeniesione do jednej z rodzinnych form pieczy zastępczej*. Analiza dokumentacji wybranych 20 wychowanków wykazała, że spośród 11 podopiecznych przyjętych w trybie interwencyjnym, 2 zostało umieszczonych w placówkach socjalizacyjnych, zaś pozostała 9 w placówkach łączących zadania placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego oraz typu interwencyjnego. Żadne z tych dzieci zgodnie z wymogiem ustawowym nie zostało przeniesione niezwłocznie do rodzinnych form pieczy zastępczej, co stanowi nieprawidłowość.

(dowód: akta kontroli str. 77)

W trakcie kontroli ocenie podlegała także zgodność dokumentacji związanej z kierowaniem dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych z wymogami § 8 ust. 1 oraz ust. 3 rozporządzenia. Przy kierowaniu dziecka do placówki opiekuńczo - wychowawczej powiat powinien przekazać dyrektorowi placówki dostępną dokumentację dziecka.

Analiza wybranych 20 akt dzieci poniżej 10. roku życia umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wykazała, że we wszystkich przypadkach znajdowały się akty urodzenia dzieci, potwierdzenia zameldowania, a informacji o pracy z rodziną brakowało w aktach dwójki dzieci. Natomiast nie można było ustalić jakie dokumenty były przekazywane wraz ze skierowaniem dyrektorowi placówki opiekuńczo – wychowawczej, bowiem w aktach nie było żadnej informacji na ten temat. Wskazane jest, aby każdorazowo podczas kierowania dziecka do pieczy zastępczej opracować załącznik zawierający wykaz przekazywanej dostępnej dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia.

Oprócz powyższego stwierdzono, że dzieci były umieszczane w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w oparciu o skierowania sporządzone przez Ośrodek. Zawierały one: oznaczenie organu, datę wystawienia, nazwę placówki opiekuńczo – wychowawczej, w której umieszczono dziecko, imię i nazwisko oraz datę urodzenia dziecka, podstawę prawną, sygnaturę akt sądowych, podpis osoby uprawnionej. Jednak w 19 na 20 wystawionych skierowań występowały błędy w podstawie prawnej, wskazywano nieistniejące zapisy ustawy, np.: „art. 95 ust. 1 pkt. 1, art. 95 ust. 1 pkt. 2, art. 95 ust. 1 pkt. 1 pkt. 1”. Zalecane jest, aby w momencie sporządzania skierowań przykładać większą wagę do przytaczanych w nim przepisów prawa. Przede wszystkim należy powoływać się na istniejące i adekwatne do sytuacji wychowanka normy prawne. Jednocześnie wskazane jest, aby w przypadku umieszczenia dziecka poniżej 10. roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej w dokumencie kierującym znalazło się uzasadnienie podjętej przez organ decyzji w przedmiotowym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 14, 75-80)

Czynności kontrolne obejmowały również ocenę działań podejmowanych przez MOPS w celu umieszczenia dzieci poniżej 10. roku życia w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Zwrócono się więc o wskazanie, w odniesieniu do każdego z 22 wychowanków, którzy nie ukończyli 10. roku życia i nie spełniali także przesłanek uzasadniających ich pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynikających z art. 95 ust. 2 ustawy, działań jakie podjęto w celu przekierowania ich do rodzinnych form pieczy zastępczej. Otrzymano wyjaśnienia, które nie potwierdzają podjęcia zindywidualizowanych czynności w odniesieniu do każdego dziecka nieprawidłowo umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej cyt.: *Dziecko umieszczone interwencyjnie, poszukiwanie rodzin zastępczych (opis podjętych działań w załączeniu)* lub *Poszukiwanie rodzin zastępczych*. Nadmienić należy, że informacje te nie zostały poparte przedstawieniem odpowiedniej dokumentacji w odniesieniu do konkretnych dzieci, zaś wskazany „opis działań” odnosił się m.in. do promocji rodzicielstwa zastępczego na

terenie Miasta, prowadzenia szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, pracy z rodziną naturalną, czy kontaktu telefonicznego (nie popartego żadnym dowodem) z okolicznymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie i już funkcjonującymi rodzinami zastępczymi w celu znalezienia miejsc dla w/w dzieci. Również w *Indywidualnych Planach Pomocy Dziecku* (wychowanków poniżej 10. roku życia) tworzonych przez Ośrodek brak było określenia szczegółowych działań wraz z terminami ich realizacji, jakie zostaną podjęte w celu umieszczenia wychowanka w rodzinnej pieczy zastępczej. Stwierdzano jedynie, iż cyt.: *brak obecnie rodzin zastępczych, które wyraziłyby chęć przyjęcia rodzeństwa/dziecka, poszukiwanie i szkolenie nowych rodzin zastępczych.*

Jednocześnie wskazać należy, iż kontrolowana jednostka podjęła działania mające na względzie zabezpieczenie miejsc również w rodzinnej pieczy zastępczej, co wynika z poniższych informacji. Ponadto z danych przekazanych przez Zastępcę Dyrektora MOPS oraz analizy odpowiedniej dokumentacji wynika, że:

- na dzień kontroli w pieczy zastępczej poza terenem powiatu przebywało łącznie 101 dzieci, z tego 22 w instytucjonalnych jej formach, a 79 w rodzinnych. Poniżej 10. roku życia umieszczono 3 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, a 22 w rodzinach zastępczych;
- od stycznia 2018 r. z placówek opiekuńczo – wychowawczych do rodzinnych form pieczy zastępczej przekierowano 71 dzieci, z czego 46 było poniżej 10. roku życia. W dokumentacji znajdowały się postanowienia sądu, pisma Dyrektora Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu informujące, że dzieci zostały przeniesione na mocy postanowienia sądu do rodzin zastępczych oraz informacje do sądu, o fakcie znalezienia dla danego wychowanka rodziny zastępczej;
- od stycznia 2018 r. do dnia kontroli do rodzin biologicznych powróciło łącznie 70 dzieci, z tego 38 było poniżej 10. roku życia. Analiza losowo wybranych 10 akt spraw potwierdziła powyższe;
- od stycznia 2018 r. do MOPS wpłynęły 104 postanowienia sądu o umieszczaniu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (81 w 2018 r. i 23 w 2019 r.);
- taka sama liczba postanowień sądu wpłynęła o umieszczenie dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej;
- od stycznia 2018 r. Ośrodek w odniesieniu do 71 wychowanków zwracał się z wnioskiem do Sądu o zmianę zarządzeń w zakresie formy pieczy zastępczej (51 razy w 2018 r. i 20 razy w 2019 r.), w tym łącznie 9 razy z rodzinnej pieczy na instytucjonalną

(5 razy w 2018 r. i 4 razy w 2019 r.). W jednym przypadku dotyczyło to dziecka poniżej 10. roku życia. W tej kwestii złożono następujące wyjaśnienia, cyt.: *Powodem umieszczenia dziecka były jego zaburzenia psychiczne objawiające się silnymi atakami agresji i autoagresji. Rodzina zdecydowała się na umieszczenie chłopca w placówce opiekuńczo – wychowawczej, gdyż jego zachowanie zagrażało bezpieczeństwu oraz miało destrukcyjny wpływ na pozostałe dzieci.*

Najczęstszym powodem przeniesienia dzieci z rodzin zastępczych do placówek opiekuńczo – wychowawczych była niewydolność wychowawcza tych rodzin lub wysoki poziom demoralizacji podopiecznych (zachowania agresywne, zachowania o charakterze seksualnym wobec pozostałych wychowanków rodzin zastępczych, uzależnienia). W takich sytuacjach należy mieć na uwadze zapisy art. 180 pkt 6 i 7 ustawy, które stanowią m.in. o organizowaniu szkoleń dla rodzin zastępczych i zapewnieniu dostępu do grup wsparcia oraz poradnictwa specjalistycznego. Dzięki tego typu działaniom można podnosić kompetencje wychowawcze osób sprawujących opiekę nad dziećmi we wszystkich formach rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej również można objąć szkoleniem *według indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny i dziecka* (art. 44 ust. 5 ustawy).

(dowód: akta kontroli str. 10, 15, 81, 106, 165)

II. Podejmowanie działań na rzecz pozyskania osób do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym prowadzenia naboru na kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Od stycznia 2018 r. do dnia kontroli zostało przeszkolonych 29 kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Z informacji udzielonych przez Zastępcę Dyrektora Ośrodka wynika, że część z przeszkolonych kandydatów, nie wyraziła gotowości do przyjęcia dzieci. Ponadto 4 rodziny przeszły szkolenia na kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. W rzeczonym czasie łącznie na terenie Miasta utworzono 65 rodzin zastępczych (42 spokrewnione, 20 niezawodowych, 1 zawodową i 2 rodzinne domy dziecka).

MOPS zorganizował szereg spotkań informacyjnych pod nazwą „Rodzina zastępcza – zawód dla ludzi z sercem”, które odbyły się na przełomie kwietnia i czerwca 2018 r. (łącznie było ich 6) w szkołach oraz innych instytucjach na terenie miasta np.: bibliotece publicznej i Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Rozesłano również pisma informujące o prowadzonej kampanii do lokalnych parafii. Ponadto w 2019 r. zorganizowano: promocję rodzicielstwa

zastępczego w centrach handlowych oraz imprezach organizowanych na terenie Miasta, konkurs plastyczny „Las Zielonym jest mieszkaniem”, w ramach którego prowadzono akcję popularyzacyjną w lokalnej telewizji.

Powyższa aktywność wpisywała się w realizację zadania powiatu określonego w art. 180 pkt. 4 ustawy, czyli „*tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych*”. Także remontowanie, udostępnianie i doposażanie mieszkań rodzinom zastępczym można uznać jako częściową realizację w/w zadania. Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora MOPS wynika, że na stronie internetowej Ośrodka zamieszczono informację o prowadzonym naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz, że plakaty o tej samej treści rozwieszono w instytucjach na terenie Miasta.

Na dzień kontroli Ośrodek nie dysponował wolnymi miejscami w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jak również w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego.

Mając na uwadze powyższe można stwierdzić, że Ośrodek podjął szereg działań mających na celu propagowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie Miasta Wałbrzycha.

(dowód: akta kontroli str. 15-74, 105)

III. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wsparcia asystenta rodziny

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy „*pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190*”. Na terenie Miasta Wałbrzycha Ośrodek realizuje zadania ustawy przypisane zarówno powiatowi jak i gminie.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przydzielano asystenta rodziny, po spełnieniu wymogów i na zasadach określonych w art. 11 ustawy. Na dzień kontroli w Ośrodku zatrudnionych było 23 asystentów rodziny. Pod opieką asystenta pozostawało nie więcej niż 15 rodzin. Na dzień kontroli 11 rodzin, których dzieci przebywały w instytucjonalnej pieczy zastępczej i nie ukończyły 10. roku życia, było objętych wsparciem asystenta rodziny. Były to w większości rodziny wielodzietne. Z informacji udzielonej przez Kierownika Działu Wspierania Rodziny wynika, że tylko w przypadku 4 rodzin była szansa na to, aby dzieci wróciły do domu.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano oceny zgodności dokumentacji pracy z rodziną z wymogami i zasadami określonymi w ustawie. Ustalono, że po przeprowadzeniu

w rodzinie wywiadu środowiskowego pracownik socjalny przeprowadzał analizę sytuacji rodziny. Jeżeli wynikała z niej konieczność przydzielenia asystenta rodziny, występował do Dyrektora Ośrodka z odpowiednim wnioskiem. Po jego otrzymaniu Dyrektor przydzielał rodzinie asystenta. Każda z rodzin pisemnie wyrażała zgodę na podjęcie współpracy z asystentem lub składała wniosek o przydzielenie asystenta rodziny. Dla każdej rodziny asystent sporządzał 2 plany pracy z rodziną. Pierwszy opracowywany na okres 6 miesięcy zawierał: cel/efekt, formę działania, działania, terminy realizacji oraz uwagi. Tym samym spełniał wskazania art. 15 ust. 3 ustawy tzn. określał zakresy realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, terminy realizacji oraz przewidywane efekty. Natomiast na dokumentach tych nie widniały podpisy rodziny mogące świadczyć, iż zostały one opracowane wspólnie z nią, spełniając normę określoną w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy. Drugie Plany były opracowywane, co miesiąc. Odnotowywano w nich: terminy realizacji, planowane działania, osobę odpowiedzialną za wykonanie działania, zrealizowane działania. Ponadto na Planach Miesięcznych widniał podpis pracownika socjalnego, asystenta rodziny, rodziny i kierownika Działu Wspierania Rodziny, co było zgodne z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy. W przypadku Planów Miesięcznych można uznać, że przedstawiono zakresy realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych oraz terminy ich realizacji, lecz nie ujęto przewidywanych efektów, co stanowi nieprawidłowość w myśl art. 15 ust. 3 ustawy

Raz na sześć miesięcy asystent rodziny przygotowywał okresową ocenę sytuacji rodziny, z którą następnie zapoznawał się Kierownik Działu Wspierania Rodziny, a nie Dyrektor MOPS, co było niezgodne z art. 15 ust.1 pkt 15 ustawy. Ponadto analiza dokumentacji wykazała, że w/w ocenę raz nazywano „sprawozdaniem z pracy z rodziną”, a innym razem „oceną z pracy z rodziną”, zasadnym byłoby ujednolicić nazewnictwo prowadzonej przez asystentów rodziny dokumentacji.

Ponadto w teczkach rodzin asystenci prowadzili „Zestawienie pracy asystenta z rodziną”, które sporządzali każdego miesiąca.

W Ośrodku zarządzeniem nr 7a/2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu z dnia 5 maja 2016 r. wprowadzono procedurę postępowania asystenta rodziny w przypadku rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Powyższy dokument określa, sposób przydzielania asystenta rodziny, który jest zgodny z zapisami ustawy, wskazuje osoby odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych zadań, natomiast nie uwzględnia przekazywania okresowej oceny sytuacji rodzinie do

zapoznania się Dyrektorowi Ośrodka. Wobec powyższego zasadnym byłoby uaktualnienie niniejszej procedury.

(dowód: akta kontroli str. 9, 82-103, 113-164)

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej w trybie uproszczonym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. 22 dzieci poniżej 10. roku życia zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej zamiast w rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Dzieci poniżej 10. roku życia, umieszczane interwencyjnie w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego (socjalizacyjno – interwencyjnego), nie były niezwłocznie przenoszone do jednej z rodzinnych form pieczy zastępczej.
3. Część planów pracy z rodziną nie była opracowywana we współpracy z rodziną lub nie zawierała przewidywanych efektów.
4. Dyrektor MOPS nie zapoznawał się z okresową oceną sytuacji rodziny sporządzaną przez asystenta rodziny.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości w działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Należy zintensyfikować indywidualne działania wobec każdego dziecka poniżej 10. roku życia przebywającego w instytucjonalnej pieczy zastępczej w celu przekierowania go do rodzinnych form pieczy zastępczej.

Podstawa prawna: art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111, ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

2. Dzieci poniżej 10. roku życia przyjęte interwencyjnie do placówek opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego (socjalizacyjno - interwencyjnego) niezwłocznie przenieść do jednej z rodzinnych form pieczy zastępczej.

Podstawa prawna: art. 103 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111, ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Plany pracy opracowywać wspólnie z rodziną i określać w nich przewidywane efekty.
- Podstawa prawna: art. 15 ust.1 pkt 1 i art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111, ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Wszystkie okresowe oceny sytuacji rodziny przekazywać do zapoznania się Dyrektorowi MOPS w Wałbrzychu.

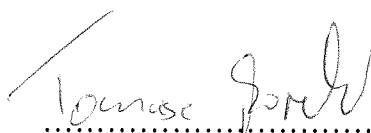
Podstawa prawna: art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111, ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111, ze zm.), kontrolowana jednostka, której wydano zalecenia pokontrolne, może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W terminie do 31 października 2019 r. proszę powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu.

.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

pracownik nieobecny

.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej
(kierownik komórki do spraw kontroli)

W. Jurek

